

MYNDIGHET 459

av Marcus Nohlberg

Maj 1999, Stockholm

Såklart kom det regn på kvällen. Stockholm är inte en riktig studentstad, men när de sista tentorna är skrivna inför sommaren och examensarbeten mödosamt presenterats från utskrivna overheadblad, då kan även Stockholms finansstudenter blomma ut i ett icke-ironiskt studentliv några dagar. En grupp oväntat nördiga studenter från Handelshögskolan hade fiskat runt i sina sociala nätverk och efter mycket möda fått med en grupp utbytesstudenter som var marginellt coolare än de själva. It-bubblan hade börjat snurra för fullt och alla var säkra på att välbetalda, coola jobb väntade men de ville också vara mänskliga en stund, även om det såklart inte fick ske på allvar. Det var svårt att balansera den allmänna ironin med äkta känslor.

Efter att ha samlats på Tranan och druckit vin ville de sjunga sånger, och gruppen gick vidare till den närliggande Observatorielunden. Det vackra vädret bröts av en hastig regnskur, och studenterna tog till oväntad flykt till en närliggande lägenhet där en kompis kompis var på fest ordnad av studenter på Konstfack. Två olika världar möttes, med två grupper av studenter

med ytterst olika värderingar, som dock snabbt enades kring medhavda billiga vinflaskor, den smått ironiskt spelade Ace of Base-CD:n på repeat och den ljuvliga känslan av annalkande sommar.

Luften i lägenheten var tung av en blandning av öl, parfym och regnvåta kläder, och väggarna ekade av skratt, musik och intensiva samtal. Lisa kände sig först överväldigad, nästan som om hon plötsligt dragits in i en annan värld. Hon hade alltid varit den som planerade, som kämpade för kontroll och fokus, men i detta rum, med dess ordnade kaos, kändes det som om något inom henne löstes upp.

Vin, dansmusik och en helt ny grupp av studenter väckte en oväntad känsla av frihet hos Lisa Fredriksson. Lisa hade alltid varit den som fokuserade på framtiden, som visste exakt vart hon var på väg. Hon var den som planerade, den som kunde se slutmålet redan från början. Men denna kväll kändes allt det där långt borta, som om det inte spelade någon roll längre. Här, mitt i detta virrvarr av främlingar och nya vänner, var det som om tiden stod still. Lisa hade olyckligtvis redan första veckan på Handels fått ett rykte om sig att vara en besserwisser, något som hon själv tyckte var nästan beundransvärt i en skola där alla var plugghästar. Hon hade dock vägrat sluta tillrättavisa lärarna när de hade fel, och genom åren hade det nästan blivit en prestige i att hitta fel. Att hon dessutom valt att inte bara vara medlem i, utan också aktiv i Partiet hade gjort att hennes klasskamrater kallat henne för ”ministern” under nästan hela studietiden. Det krävdes inte ett geni för att förstå var hennes karriärplaner låg.

Att vara en plugghäst på Handels och samtidigt ha politiska ambitioner gjorde inte

studenttiden särskilt... äventyrlig. Det blev mycket läsa och mindre fester. Hon hade nästan helt missat den där studentikosa upplevelsen hon hört så mycket om. Nu var dock examensarbetet inlämnat, och det fanns inget att göra innan det skulle presenteras, så hon hade blivit medlockad på sin första egentliga studentfest. Med kanske lite för dålig musik och lite för rikligt med alkohol, men också med den fantastiska, mörkhåriga utbytesstudenten från något östland som talade vackert om att skulptera, om att skapa ögonblick av liv, ögonblick som levde för evigt.

Det fanns något nästan magiskt i sättet Oksana Morozov talade på, som om hon kunde få även det enklaste att låta djupt och mystiskt. Det var något mycket mer levande än Contingencyteorin som Lisa skrivit sitt examensarbete om. Oksana hade bara varit ett år på magisterutbyte, men kunde ändå tala svenska med bara en lätt brytning. Hon hade en nästan lysande aura kring sig, en sorts överklighet som bara blev mer tillgänglig genom det hockeyklubbformade ärr hon hade på sin vänsterkind. Den lilla defekten i det övrigt perfekta gjorde henne mer äkta, som om hon bar på ett mörker som fördjupade hennes skönhet. Lisa kunde inte låta bli att undra över hur Oksana fått ärrret, men vågade inte fråga. I stället lät hon fantasin vandra, och fantasierna blev bara mer intensiva ju mer hon drack.

Lisa kunde inte sluta titta på Oksana, och hon tyckte att Oksana tittade tillbaka, vilket gav Lisa den där underbara, svagt pirrande känslan i nacken som hon brukade trycka undan. Oksana var, i sann öststatlig stil, sannerligen inte sparsam med vodkan. Pirret fick helt enkelt fria händer med Lisa.

Studentfesten fortskred som fester gör, men alltid med en underliggande spänning mellan

Lisa och Oksana, en sorts tyst kommunikation som ingen av de andra la märke till men som för dem var överväldigande. En grupp gick vidare ut till andra fester, en annan grupp gick hem, och Lisa och Oksana blev kvar i soffan tillsammans, en oväntad upplevelse för Lisa. Oksana tycktes vara mer självsäker och mera girig. Kvar i lägenheten var också Ludvig, en fotografistudent som nyligen fått hem en av de allra första digitalkamerorna med möjlighet att spela in film. På det vis som unga män med tillgängliga kameror alltför ofta har tänkt, lät han kameran rulla, och medan två unga kvinnor utforskade varandra, utforskade han skärpedjup, fokus och batteriliv. Egentligen var han inte så intresserad av själva tekniken i fotograferingen, hans passion låg hos innehållet och att förmedla en berättelse, det hade han lärt sig på Konstfack. Men det var något med denna scen, denna plötsliga övergång från oskuld till intimitet, som fångade honom mer än vanligt. Han insåg dock inte förrän senare att han hade överträtt en gräns.

Filmen blev inte som Ludvig hade tänkt sig, och när alkoholen släppt kände han sig ärligt talat oväntat smutsig när han insåg att filmen inte alls lyckats förmedla något högre budskap, utan snarare kunde ses som smygfilmad snusk. Han hade förväntat sig något annat, något mer konstnärligt, men nu kunde han inte sluta tänka på vad han gjort. Han kunde heller inte sluta tänka på vad detta kunde innebära för honom om det någonsin kom fram. Han dumpade minneskortet i ett glaspris han fått i en fototävling på gymnasiet som stod på hans skrivbord, och glömde snabbt bort det till förmån för andra, mer spännande projekt inom foto. Vem skulle egentligen ha intresse för sådana privata filmer?

Kapitel Ett

Måndag morgon, 18 april. Solna.

Det var som att vakna upp ur sin egen död, tänkte Bob. Det finns något nästan vackert i att vakna upp efter en ordentlig fylla, som att återfödas. Tyvärr föds man inte utan synd; allt gammalt elände följer med, tillsammans med allt nytt man måste skapa.

Tricket att hitta mening genom alkohol, när jobbet kräver total nykterhet och fokus, är att bli lika skicklig på att dricka som på, i Bobs fall, att vara underrättelseagent. Ärligt talat, var det inte svårt. För Bob var ytterst få saker svåra, det var därför han sökt sig till större och större utmaningar. Att vakna upp ur en för djup fylla, och inte känna igen sig, uppkopplad till diverse maskiner som aggressivt pep, var dock en ny upplevelse. Efter att ha fokuserat sitt sinne på pipen, kände Bob doften. Först den karakteristiska doften av handsprit, men vassare

än han var van vid, en renlighet som nästan stack i näsan. Det doftade också grill, men med ett något sötare kött. I fjärran kunde han höra det dämpade suset från ventilationssystemet och avlägsna röster som ekade i korridoren utanför.

Hans hals brann av törst, och när han svalde smakade det lök, samtidigt som något kändes djupt fel i kroppen. Han försökte resa sig, men det blev en klumpig manöver, som när en säl försöker klättra uppför en stege. Snabbt var en undersköterska framme vid honom och bad honom vara lugn. Bob snäste argt mot honom, men undersköterskan var vänligt bestämd och la sin hand på Bobs bröst. Bob blev snabbt medveten om sin situation. Namnbrickan på undersköterskan visade ”Martin” och ett hjärta; pennhållaren var dekorerad med hjärtan i olika färger och former, och särken var grön. Den grillade doften var alltså resterna av diatermi, det hade skurits i kroppar. Operation, och i Sverige, alltså. Apparaterna visade puls och blodtryck och i Bobs vänstra arm fanns en infart, till vilken det gick dropp. Bob kände igen maskinen som, efter kodinmatning, doserade ut morfín från när han besökt kollegor på sjukhus. Det fanns inte många positiva minnen från de besöken. När maskinen väl var inkopplad, kom de inte ofta tillbaka till tjänst utan blev före detta kollegor, ibland före detta människor.

Martin fördes dock något bryskt undan av en kostymklädd äldre man med ett plågsamt välansat grått skägg, som rörde sig med den nivån av storkukslugn att till och med sjukvårdspersonalen fann sig i vad han gjorde utan protest. Rent av väckte en patient direkt efter operation och helt tömde en operationssal på personal, bortom alla regler och sunt förnuft.

Bob gjorde snabbt och nästan automatiskt en riskbedömning: var den största faran att han uppenbarligen låg i en operationsbrits, kopplad till slangar, eller att Chefen hade kommit på oväntat besök utanför kontoret? Att båda dessa saker skedde samtidigt var så illavarslande att hans hjärna ännu inte kunde bearbeta det fullt ut, men Chefens närvaro var utan tvekan det värsta. Sjukhus överlevde man oftast, oväntade besök utanför kontoret från chefen var dödliga, för person eller karriär. Den stickande doften av rengöringsmedel ersattes långsamt av Chefens oidentifierade, men uppenbart dyra, aftershave. Eller parfym? Bob hade aldrig riktigt lärt sig skillnaden och han kände att morfinet ville dra honom på ett snedspår kring att fundera vidare kring detta.

Som vanligt, utan artighetsfraser eller ens en harkling, inledde Chefen samtalet och förskonade sjukhuspersonalen från en av de svårare uppgifterna som fanns.

”Försök röra på benen, Bob.” Chefen väntade en sekund, såg Bobs ansikte vridas i en blandning av koncentration och förtvivlan. ”Det kommer aldrig hända.”

Bobs svar var en högljudd tystnad medan hjärnan processade informationen, samtidigt som den också gärna ville fundera lite kring det där med doft.

”Påskkärringar, Bob. Förvisso fyra berusade tonåringar i en EPA-konverterad pick-up, dekorerad med kvastar och fjädrar, men samtliga dog. Att de saknade säkerhetsbälten och spelade Eddie Medusa gör ingen skillnad i samhällets dom mot dig. Din promille var 2,4, så all skuld faller på dig. Tacka din lyckliga stjärna för att dina skador gjorde att det inte gick att

identifiera dig. Fjädrar, kvastar, ägg och blod överallt. Du har inte längre kvar ditt jobb.”

Bob samlade tankarna, sin förmåga att hantera komplex information under kort tid, tränad under nästan tjugo år i underrättelsetjänsten och sammanfattade sina frågor med ett:

”Men vad fan?”

Chefen avskydde svordomar men morfinet i Bob ursäktade en aning yvigheter, så han undvek att tillrättavisa honom.

”Du hade druckit. Mycket. Du körde bil. Och så kraschade du.” Chefen tog en kort paus, lät orden sjunka in innan han fortsatte. ”Det visar sig att det inte var första gången. Och du dolde det för oss. Vi kan inte ha någon vi inte kan lita på. Varje spår av ditt gamla liv är borta.”

Underrättelseoperatören i Bob ville diskutera, argumentera, övertyga. Det satt i ryggraden. Chefen var dock inte på något vis en källa att bearbeta. Den enda manöver som fanns här var tystnad, men han samlade tillräckligt med styrka för att titta Chefen i ögonen och låta tystnaden tala i några sekunder. Chefens stålblå ögon mötte hans egna och det kändes som om Chefen tittade rakt igenom Bobs ögon och såg kudden bakom hans huvud i stället. Den nästan totala frånvaron av känslor i Chefens ansikte var något som rimligen bara fanns hos dem som dött. En nästan osynlig skiftning i Chefens ögon började förråda en inre kamp, men den släcktes lika snabbt som den kom.

”Oroa dig inte. Vi kan inte gärna göra oss av med dig heller. Lång och trogen tjänst och allt sådant där. Under det dygn du har legat sövd och blivit opererad har myndighetsmaskineriet malts på för att hitta lösningar, fast det varit röda dagar. Vi har helt enkelt låtit dig dö, och din riktiga gamla identitet finns inte längre. Borta. Den rensas helt och har i praktiken inte ens funnits. En av många buggar i gamla stordatorsystem.”

Bob hade bytt identitet många gånger, men då alltid haft någon form av basidentitet och skaffat diverse backstoppade, av myndighetens experter skapade, identiteter som använts på uppdrag. Från fejkperson till superfejk. Chefen talade nu om Bobs verkliga identitet, som egentligen inte använts på årtionden.

”Du vet hur det blir. Gravöl på Firman, tal om hur bra du var, vilken hjälte du var. En stjärna utan namn knackas in på en vägg ihop med en hög andra, om än metaforiskt. Nästa person på listan kliver upp. Du får aldrig ha kontakt med någon från ditt gamla liv, men, det är klart, som det är nu skulle de ändå bara se ner på dig i en stol. Då skulle de ändå inte känna igen dig. Döden är en ypperlig lösning, helt enkelt.”

Det fanns många sätt att dö i Bobs bransch, det gamla vanliga, samma för alla, men också att ens identitet dog. Alla fasta punkter raderas, alla kontakter försvann, allt man någonsin uppnått togs bort. Betyg, utbildningar, meriter, framgångar, vänner, allt som var ett liv, försvann. Inte bara i den data som svenska generaldirektörer så gärna skickade i digitala system outsource till suspekta länder för att spara pengar, utan även i de system som var

säkra på riktigt och i pappersarkiven. Istället bildades något helt nytt för att ersätta. Det var en av de svåraste saker man kunde göra som människa, att bygga något helt nytt, utan att ha med sig något gammalt. Att skapa en ny människa, utan att bygga på den människa man faktiskt var, att släppa erfarenheter, uttryck, rörelser, vanor och preferenser. Bob tyckte alltid det värsta var att hitta nytt sätt att dricka kaffe vid varje byte. Utbudet var så utfiskat för honom att han fick beställa matcha latte numera, med havremjölk, för att inte upprepa något från gamla identiteter.

Chefen fortsatte nästan mekaniskt, väl medveten om att Bob förstod omfattningen i det han sa, även om Bobs hjärna rörde sig långsammare än normalt. Det var dock, i just Bobs fall, normalt att tänka klart i extrema situationer, även om han just nu funderade på om inte Chefen gått upp i vikt?

”För dig kan du också se det som att du har blivit befordrad. Vi har pratat ihop oss noga om vad i hela friden vi ska göra med dig, och hur det ska bli någon nytta av dig. En av dina gamla oanvända identiteter var mellanchef på Skatteverket och det gav oss en idé. Vi tänkte att vi kunde bygga på det där. Till och med befordra dig. I samband med vårbudgeten beslutas att det ska inrättas en ny myndighet i Sverige, den 459:onde. Sveriges allra minsta. En person med dina starka meriter, hela 20 års erfarenhet som mellanchef på Skatteverket, kommer vara en enorm tillgång som chef. Som rullstolsbunden är du dessutom nästan automatiskt inkvoterad, hur skulle vi kunna tacka nej till en sådan ansökan? Du är numera generaldirektör för ”Myndigheten för Elektronisk Datajournalföring och Effektiv Digitalisering, MEDJED”. Välkommen till din död, Bob.”

Kapitel Två

Torsdag, 23 juni

Det var lukten som avslöjade kroppen. Lukten rörde sig mellan lägenheterna som om den hade en egen vilja, och den verkade vilja förfölja kriminalinspektör Zoran Tešić, tänkte han när han klev innanför dörrarna. Han hade gått in i många lägenheter som denna, där odören av död var så stark att den nästan kändes fysisk. Men den här gången fanns det något annat, en underton som fick håren på hans armar att resa sig. Det var något som inte stämde, något som låg och gnagde i bakhuvudet, även om han inte omedelbart kunde sätta fingret på vad det var.

En detalj om vindsvåningar som mäklarna sällan nämner för spekulanter är hur varmt det blir när solen ligger på, brännande varmt, rent av. Har man dessutom köpt en nyrenoverad

vindsvåning i ett sekelskifteshus som visades under en sval oktoberdag, kommer sommaren troligen som en överraskning. Men för ägaren av just denna ljusa och fräscha takvåning med öppna ytor var det inte längre ett problem. Det problemet föll istället på de anhöriga och grannarna, eftersom ägaren själv hängde obekymrad med en snara runt halsen, fäst i en av de många träbalkarna som dekorerade lägenhetens långsidor. Där hade han hängt ett tag. Lukten var påfallande, trots att kroppen troligen bara hängt några dagar. Lägenheten hade blivit som en slowcooker, och om kroppen hängt en vecka till hade det blivit pulled pork av honom. Varje gång Zoran besökte en bostad med ett gammalt lik funderade han på att bli vegetarian, men ärligt talat var han för förtjust i kött för att ta det på allvar. Han ville behålla sina muskler också.

När Zoran gick djupare in i lägenheten, kände han ett svagt drag, som om någon nyss hade lämnat rummet. Fönstret stod på glänt, vilket var konstigt med tanke på värmen och att luftkonditionering fanns. En kylig rysning gick längs hans ryggrad, och en oförklarlig känsla av obehag växte inom honom. Var det bara den makabra scenen framför honom, eller var det något annat som störde honom? Det fanns en lätt dissonans i hur kroppen hängde, hur repet såg ut, hur ljuset från fönstret föll snett in över golvet. Inget av detta borde kännas fel, men det gjorde det ändå. Zoran hade sett många dödsfall under sina år som kriminalinspektör. Han kunde nästan alltid identifiera om det var ett självmord eller ett mord med en enda blick. Men den här gången var det annorlunda. Det var som om varje detalj, från repet till kroppens vinkel, ville skrika åt honom att något var fel, men vägrade säga exakt vad.

Grannarna hade ringt fastighetsvärden och klagat flera gånger. Fastighetsvärden hade gått in med tanken att det kanske var några råttor som dött i lägenheten medan ägaren var bortrest,

något som var vanligare än man ville erkänna. Råttor var närvarande även i mångmiljonerslägenheterna, även om de hanterades diskret. Tyvärr var det ägaren själv som var ”råttan” i detta scenario. Efter en olycklig kräkning rent forensiskt ringde fastighetsvärden polisen, och hela maskineriet sattes igång.

Den hängande mannen var uppenbarligen lägenhetens ägare, Ludvig Nystrand. Visserligen var han inte längre lik sitt passfoto, där en smal och vältränad man log på bilden, men hans tatuerade sleeves var fortfarande tydliga och något som fastighetsvärden omedelbart kände igen. Zoran skrattade lite för sig själv åt Ludvigs tidstypiska val att tatuera in tribaltatueringar över armarna. Det var ungefär lika bra för att åldersbestämma en kropp som kol-14, om det nu inte var så att de hade hittat en polynesisk krigare. Osannolikt.

Men trots det framtvingade leendet som lekte på hans läppar kände han en svag känsla av obehag. Var det bara värmen, eller var det något i rummet som inte stämde? Zoran hade sett många självmordsscener, de sorgliga, de våldsamma, och de som var ett rop på hjälp som kom för sent. Men den här gången, var det något som gnagde i bakhuvudet. Det var för rent. För prydligt. Som om någon hade arrangerat allt för att det skulle se ut på ett visst sätt. Men varför? Och för vem?

Kriminalteknikerna hade redan gjort sitt och var redo att montera ner kroppen för vidare transport till rättsmedicinska, och skära av repet och skicka det till NFC, Nationellt Forensiskt Centrum, som hade specialtekniker för att analysera just knutarna. Men sin vana trogen väntade de in Zoran om misstanke om brott fanns, så att han kunde få en känsla för hur scenen såg ut innan den ändrades för mycket.

Zoran hatade lik. Han hatade såklart brott i största allmänhet, men framför allt brott som skapade lik. Det var något med den lite söta doften av ruttnande kött som fastnade i ansiktet och i kläderna. Som senior och chef förväntades han också ha finare kläder, så det gick inte längre att bara slänga in dem i tvätten på 60 grader och hoppas att det löste sig. I stället inbillade han sig att han bar runt på doften nästan jämt. Säkert därför det var svårt att träffa tjejer också. Vad skulle annars vara en förklaring till att han, en vältränad polisinspektör, var singel?

Men idag var det inte bara stanken som störde honom. Det var kroppen själv, hur den hängde i en skev vinkel från en träbalk. Det var något med vinkeln som fick hans nackhår att resa sig. Det behövdes inte en amerikansk tv-detektiv för att inse att det var ett nästan hopplöst projekt att hänga sig själv från en bjälke i brösthöjd, när rumpan nästan nådde golvet. Om byxorna varit nere hade misstanken omedelbart varit erotisk självstrypning, som var väsentligt vanligare än vad man kunde tro, men det fanns ingen tydlig sexuell kontext här. Offret bar dessutom skinnyfit-jeans, vilket i Zorans erfarenhet helt omöjliggjorde något nämnvärt improviserat erotiskt. Det saknades dock uppenbara spår av kamp, och repet var en bit Paracord, militärnördarnas favoritsnöre. Den hängande mannen såg rent av... glad ut? Det var i Zorans erfarenhet ovanligt att lik såg glada ut, men i den gassande sommarvärmen och den brutala stanken tog han glädjeämnen där han kunde hitta dem. Men ändå, något var fel. Kanske var det hur repet var knutet, eller sättet som kroppen hängde, som om den hade placerats där snarare än hängt sig själv. Det var bara en känsla, men den var tillräckligt stark för att hålla honom vaken inatt.

Zoran såg sig runt i den stora vindsvåningen. Den hade en så kallad ”öppen planlösning”. Lägenheten var massiv, över hundra kvadratmeter i ett enda stort rum. Här fanns allt: kök, sovrum, arbetsplats, och vad som såg ut att vara en fotostudio med en fast monterad grönskärm utmed hela väggen. Lägenhetens inkråm såg dyrt och opersonligt ut. Zoran gick först till kontorsdelen och kunde direkt se att en hög med lösa USB-kablar stack fram bredvid den till synes svindyra Apple-skärmen. I övrigt stod datorn på, skyddad med ett lösenord. Kontoret, liksom lägenheten i övrigt, var nästan helt fritt från dekorationer. Plågsamt fritt från dekorationer, rent av. Det fanns inga växter, inga figurer, inga bilder på väggarna. Kliniskt inrett av någon som inte ville ha en personlighet på väggarna, utan satsade stenhårt på funktion. Det enda som fanns var en märklig glasfigur, formad som en halv glasflaska. Den stack ut, både av sin blotta existens men också för att den var ful. Riktigt ful. Zoran lyfte upp den för att se hur ljuset bröts i dess gröna glas och noterade att det låg något i den. Han tittade ner och såg en hög minneskort, av den märkliga blandning av former som han mindes från när han var liten. Såg nästan ut som minneskortet som användes i en Playstation 2. Det var tider det! Zoran ställde ner glasfiguren och gick vidare mot studion. Där fanns fina kameror och en professionell ljussättningsutrustning. Det hade i alla fall inte varit något rån; kamerautrustningen måste ha varit värd en förmögenhet. Det var även här imponerande rent, att hålla så rent i öppna ytor var en utmaning, och ljuset från de sneda takfönstren tenderade att få dammet att dansa i rummet. Mycket riktigt stod en toppmodern robotdammsugare i ett hörn, med moppfunktion. Den körde troligen varje dag, vare sig dess ägare var vid liv för att uppskatta funktionen eller ej, så golvet hade troligen både dammsugits och moppats ett antal gånger sedan snaran kommit om halsen på Ludvig. Detta kändes som en studio för ett proffs, även om Zorans enda erfarenhet av proffsfotografer var från när han tog studentkortet, som han såg varje gång han besökte sin mamma och påmindes om sitt dåtids långhåriga, finniga och fjuniga jag.

När han vände sig om mot kroppen igen, föll hans blick på skuggan bakom kroppen. Det var en oviktig detalj, men den satte hans nerver på helspänn. Något i rummet kändes... fel. Han kunde inte skaka av sig aningen av att någon hade varit här nyligen, att någon ville dölja sina spår. Och den förnimmelsen blev starkare ju längre han stannade kvar i rummet.

Grannarna visade sig inte ha mycket att säga om Ludvig. Han beskrevs som en seriemördare, det vill säga lugn, stillsam och höll sig för sig själv. Troligen var anledningen till beskrivningen av Ludvig inte att han var seriemördare, utan snarare att han hade lyxen att ha en egen ingång till sin takvåning. En kvarleva från den tid då vindar skulle gömmas undan från fint folk som inte skulle exponeras för saker som förvaring, eller att tjänstefolket hade ett liv när de inte tjänstgjorde. Detta hade gjort att Ludvig helt enkelt inte träffat sina grannar så ofta. Zoran kände i hela kroppen hur avundsjuk han var på just detta, men det gjorde det inte lättare att få en överblick av vem Ludvig varit. Ingen mindes några gäster han haft, ingen mindes egentligen något om honom. Han tycktes ha jobbat med något som rörde "data" i alla fall, och ibland hade han spelat musik på dagarna, men aldrig högt på nätterna. En drömgranne, på många vis.

Vid det här laget hade IT-forensikern Malte Enell kommit till platsen, ditkallad då det uppenbarligen fanns en dator på plats och det tycktes saknas externa hårddiskar, det fanns sladdar som slutade vid platser där det saknades marginella mängder med damm i karakteristiska former. Malte, en rundlagd man med ett svettigt ansikte, var iklädd en långärmad In Flames turné-t-shirt från 2004, som var något urtvättad. Malte hade med sig det tunga kitet med portabla batterier för att kunna plocka med den stationära datorn utan att

behöva stänga av den, och han började mödosamt installera detta kit med hjälp av sin medtagna verktygslåda. Bristen på hiss och många trappor samt den nästan tropiska värmen gjorde att han var genomsvett.

”Ser tungt ut, det där,” sa Zoran slentrianmässigt.

”Du vet hur det är, trappor är inget hit när man bär 10 kilo batterier, men jag får väl se det som ett bidrag till beach bodyn,” svarade Malte, lite för snabbt och inövat.

Zoran svarade med ett artigt skratt, undvek att säga något om att det inte var aktuellt med strandkropp detta eller nästa år heller för Malte, och svarade istället: ”Det låg en hög med minneskort i någon ful glaspryl. Verkar som om hårddiskarna försvunnit i alla fall, så vi får väl ta det som finns.”

”Lätt att bära, så det fixar jag!” svarade Malte och log brett med ett svettpärlat ansikte.

Zoran tog av sig plasthandskarna och de blå tossorna, slängde dem i en dedikerad soppåse utanför lägenhetsdörren som forensikerna ställt dit och skyndade ut i den fräscha luften.

Väl tillbaka på kontoret sökte Zoran mer information om Ludvig. Polisens register visade sig vara fåordiga. Ett B-körkort fanns, något som i Zorans erfarenhet tydde på att han inte varit född i centrala Stockholm. Föräldrarna var döda och syskon saknades. Han drev ett eget

företag med någon miljon i tillgångar, och år efter år hade löner utbetalats precis under brytgränsen för statlig skatt. Som vilken IT-snobbe som helst, tänkte Zoran. Eftersom de offentliga registren inte gav någon tydlig bild, provade han Google. Här hittade Zoran direkt en ovanligt stor mängd pornografi, även för att vara en internetsökning. En nästan pinsam mängd, särskilt med tanke på att det var jobbet dator han använde för sin sökning. Efter att ha gått igenom sida efter sida med nakenbilder på unga kvinnor insåg Zoran att Ludvig hade varit fotografen. Med lite mer vässade sökord hittade han också namnet på den agentur som förmedlade fotografer för nakenbilder. Självklart var den inte baserad i Sverige, utan i Jersey. På pappret, tänkte Zoran, vem tusan bor på Jersey i verkligheten? Han tog telefonen och ringde.

Det var ett komplicerat samtal. Personen på andra änden hade svårt att tro på att Zoran ringde från polisen, och än svårare att förstå att Ludvig var död. Det gick inte att få ut några tydliga svar alls, men från reaktionen verkade det som om Ludvig varit lite av en kändis, ett toppnamn i sin bransch och en "top earner" inom nakenfotograferingen. Han hade varit en av de bästa på att ljussätta nakna kroppar i branschen, och specifikt att "han spelade med ljussättningen av en vagina som om han spelade på en Stradivarius". Zoran hade inte riktigt koll på just måttstockarna här, i hans egen erfarenhet såg de ungefär lika ut på bild och i verkligheten, men han litade på agenten. Uppenbarligen fanns det detaljer här som Zoran inte förstod sig på som lekman. Standardfrågan om ifall någon ville Ludvig ont, besvarades med en lång utläggning om vilken ängel Ludvig varit. Han hade tydligen inte ens velat ha sex med klienterna, något som i andra yrken möjligen sågs som en självklarhet, men i denna bransch var unikt.

Oavsett var det hopplöst att få tydliga svar från den anonyma mannen på andra sidan luren, och Zoran avslutade samtalet. Märkligt. Det finns så många olika karriärer. Zoran fick känslan av att det luktade om honom. Han tog några djupa sniffar på sin kavaj. Jag måste hem och tvätta, tänkte han. Nu direkt. Men när han vände sig om och tittade ut genom fönstret mot den stillsamma gatan nedanför, kunde han inte skaka av sig känslan av att något ovanligt höll på att hända.

Kapitel Tre

En intressant lärdom kring svåra ryggmärgsskador är hur snabbt sjukvården anser att behandlingen är avslutad, både medicinskt och kirurgiskt. Snipp, snapp. Några titandelar opererades in för att stabilisera ryggraden, och det skämtades om terminatorer och cyborger. Redan efter några dagar slussades Bob vidare till utprovning av rullstol, rehabträning och arbetsterapeut. Förberedelser inför ett nytt liv. Ett liv där det inte direkt fanns någon supportorganisation hemma för Bob. Hans journal kunde haft kryssrutan ”Superensam” markerad om det funnits en sådan. Nu skrevs det istället, ”Patient nämner inga anhöriga eller närstående och verkar sakna stöd i närmiljö”, ett diplomatiskt sätt att säga samma sak.

Bob lyckades ändå få några synnerligen vaga löften från sin neurokirurg. Om han verkligen jobbade hårt under rehab kunde han kanske återvinna någon funktion i benen; det fanns viss nervkontakt kvar. Men den cyniska delen hos Bob påpekade snabbt att läkaren knappast kunde säga något annat, varför skulle Bob annars anstränga sig under rehaben? Han hade

själv sagt liknande ord många gånger under strid, till en människa med magen uppfläkt och synliga tarmar i någon jäkla öken som frågade hur det såg ut. Man säger inte att det är kört, ta så många fentanylslickepinnar du vill ha, men... Utmaningar hade alltid varit Bobs bästa ersättning för den alkohol han inte längre kunde eller ville dricka. Med samma envisa vilja att överprestera som under Örmarschen, eller under de många överlevnads- och flyktutbildningar han genomlidit, bestämde han sig för att knäcka rehaben. Dominera.

Men en stor skillnad mellan Örmarschen och rehab var vem som drev övningen. Där det varit kortklippta, barska män med god fysik som drev Örmarschen, var det nu en rödhårig kvinna med danska rötter, Sofie, som glatt uppmuntrade honom för minsta lilla framsteg. Inte en enda gång kallades Bob för en värdelös idiot som inte var värd att leva, annat än av sig själv i sin inre monolog. Det gjorde honom vilsen, nästan som om han inte trodde på att han utvecklades alls.

En annan skillnad var övningarnas form. Det fanns en rå glädje i att bära 40 kilo vapen genom skogen och genomföra ett eldöverfall, jämfört med att stretcha axlar och lära sig att förflytta sig från en rullstol till en handikapptolett. Sofies obrutna positivism var värre än de skäll han var van vid. Det fanns heller ingen elegant basker att stolt bära efteråt, utan slutmålet med den jäkla rehabträningen var närmast att... aldrig behöva sluta göra den.

Bob lärde sig tekniker och manövrar, stretchövningar och rutiner som han aldrig skulle kunna sluta göra. Han lärde sig för ett liv han inte ville ha, ett liv som inte ens kändes som hans eget. Maniskt bestämde han sig för att träningens ovana struktur innebar att han skulle bli bäst på den. Essa allt. Nummer ett, som vanligt. Han skulle chocka Sofie och ge henne något

att verkligen berömma honom för. Om Bob skulle göra fyra förflyttningar, gjorde han tolv. Han la all sin energi och allt sitt fokus på träningen, och under någon vecka var han bossen i rehabsalen. Han ägde. Sofie verkade rent av imponerad, på riktigt. Han såg det, det var inte det vanliga berömmet, utan något helt annat. Bob ville tro att det var respekt. Beundran. Han var nummer ett igen. De andra statisterna i salen slet utan att överprestera, och han började känna sig hemma som rehabsalens rättmätiga alfa.

Tills han, genomsvett av ansträngning, övade på att sätta sig i en handikappanpassad bil, gled fel, fastnade under ratten och stukade handleden. Det var såklart inte den första skadan Bob hade fått under sin karriär, men det var definitivt den minst coola. Den han absolut inte skulle berätta om i en bar. Sofie gick lugnt fram och hjälpte honom vant att komma upp i rullstolen utanför bilstolen. I samband med detta fastnade hans tröja, och när Sofie hjälpte honom att få loss den visades hans bara överkropp. Och med den alla hans ärr.

Sofie såg en kropp täckt av ärr, avlånga, runda, samt spår av tydliga brännskador ända ner till bicepsmuskeln. Så såg inte en mellanchefer på Skatteverket normalt ut. Det utlöste vad som i Bobs gamla liv brukade kallas ”aktiv tystnad”, när något blir högljutt tyst. Det var alltid kritiskt att äga dessa ögonblick och styra var den andra personens tankar gick, så Bob tänkte snabbt och sa:

”Snöskoter.”

”Snöskoter?” svarade Sofie.

”Ja, alltså, jag tävlade i snöskoter när jag växte upp. Det är en mer extrem sport än man kan tro.”

”Självklart,” sa Sofie med all den övertygelse som småbarnsföräldrar visar när deras barn återberättar ett Peppa Pig-avsnitt de sett med ungersk dubbning på YouTube.

Sofie var tyst ett ögonblick, som om hon övervägde om hon skulle fråga mer eller inte, men valde till slut att nicka igen. ”Ja, det blev många krascher innan jag gav mig in i statsvetenskapens lugna värld.”

”Känner väl igen mig i det där,” svarade Sofie rutinerat, men nu med en liten rynka i pannan, en antydning till nyfikenhet. Bob märkte det, men valde att inte gå djupare. Det var bättre att hålla allt på ytan, för nu.

Med hårt lindad handled fortsatte rehaben, och flit gav resultat. Efter flera veckors träning lyckades Bob faktiskt resa sig och stå själv med stöd i några korta sekunder. I det ögonblicket flammade en känsla av triumf upp inom honom, en känsla han inte känt på länge. Det var en sorts seger, en seger som överraskade honom i sin intensitet. Den gav honom större glädje och stolthet än något örnärke, även om det egentligen inte gav någon utmärkelse alls. Inte ens en liten tyglapp. Fast, om ribban för att få märken var att man ”kunde stå med stöd” i några sekunder, skulle varenda jäkla 10-månaders bebis ha ett sådantärke. Han hade tveklöst slitit mer för detta än för de militära märken han tidigt i sin karriär varit så stolt över, prestations-bling för att visa sig själv vara en komplett människa.

I samband med examinationen fick han lämna sitt kommunala korttidsboende och flytta till sin nya, egna lägenhet. Extra breda dörrar, inga trösklar och hiss. Sexigt.

Han rullade in genom dörren och omedelbart slogs han av den säregna lukten i lägenheten. Det luktade som nyöppnade kartonger och grovt rengöringsmedel, en kombination som kändes främmande och okänd för honom, som om han kommit in i någons annans hem. I bakgrunden hördes ljudet av lekande barn som skrattade och plingade med cykelklockor. Lägenheten kändes som ett tomt scenario, en plats som väntade på att livet skulle flytta in. Allt var på plats, men något saknades fortfarande, något mänskligt, något äkta.

Han rullade närmare spegeln som stod i hörnet av rummet. Reflektionen som mötte honom kändes främmande, som om den förvrängda bilden i spegeln var en symbol för den människa han blivit efter skadan. Han tänkte på alla de märken han hade erövrat genom åren, men inget av dem skulle någonsin kunna visa kampen han nu stod inför. Denna spegel var det närmaste han kom en symbol för sin nya realitet, en bild av en man som inte längre kände igen sig själv, en man som försökte orientera sig i en verklighet som inte längre var hans.

Bob reflekterade kort över att det kanske hade varit hälsosamt att ha fått lite dödsångest av att vara så nära döden som han själv nyss varit. Den kurator han pratat med via Landstinget, obligatoriskt för att han skulle få behålla sitt körkort, antyddes det, pratade mycket om livet efter att man förstått att livet kunde ta slut. Bob hade nickat och sett ledsen ut, druckit landstingskaffe och sagt vad han trodde en landstingskurator ville höra. I sitt eget sinne tänkte han bara på den minnessten han sett i sin ungdom i det lilla kustsamhället Hamburgsund: ”Det är inte mer än ett steg mellan mig och döden,” något som varit Bobs livsmotto tills nu. Rent praktiskt fungerade hela konceptet med steg dåligt när han satt i en stol. Han ryckte sig ur de nostalgiska tankarna och blev intensivt sugen på en, eller fem, kalla öl.

Uppenbarligen kunde han inte fortsätta dricka. Å andra sidan, vad skulle han dricka för nu?

Det var inte som att ett civilt liv var stressigt. Strid, förlust och död var goda argument för att behöva dämpa sin ångest. Den som jobbade på en liten myndighet och var så stressad att han behövde dricka måste vara bra vek.

Kapitel Fyra

När många datorer är igång samtidigt blir det inte bara ett speciellt surrande, det blir också en särskild doft. En varm doft av nätaggregat och dammig luft som skickas genom många små fläktar. När detta kombineras med doften av varm människa i ett varmt rum, blir stämningen speciell. Malte satt vid sitt höj- och sänkbara skrivbord i sin spiffiga Kinnarpsstol, vid en mycket stor, välvd bildskärm, och sökte efter guider till hur han skulle kunna komma in i den lösenordsskyddade iMacen från Ludvigs lägenhet. Det var skralt med information. För några år sedan hade Maltes jobb varit mycket enklare. Även om materialet som kom in var lösenordsskyddat, fanns det oftast inte någon vettig kryptering bakom. Om det var krypterat, fanns det oftast kända säkerhetsluckor att använda. Och var det både lösenordsskyddat och krypterat, hade de kriminella oftast sparat lösenordet någonstans. Många gånger hade de under utredningar tagit folk i knarkbranschen som mödosamt byggt upp lager på lager med kryptering, men ändå haft sina lösenord lagrade i textfiler på skrivbordet eller på de ständigt närvarande post-it-lapparna. Säkerhet var inte bara svårt, utan också rätt jobbigt, och de flesta

som valde en mer utstuderad kriminell bana gjorde det specifikt för att de saknade tålamod. Att knäcka kriminellas säkerhetsåtgärder var de bästa uppdragen. Det gick oftast fort och det öppnade upp den kriminelles liv som en mussla. Tydlig bevisning och enkelt att förklara i rätten, där Malte varit många gånger genom åren. Han såg sig som samhällets verkliga spjutspets i bekämpandet av brott, det var hans arbete som avgjorde rättsfallen i praktiken. Numera handlade det dock nästan bara om mobiltelefoner. Massor med bilder, massor med meddelanden, massor med appar. Många litade mycket på biometrin i telefonerna, men hade samtidigt pinsamt enkla pinkoder som var lätta att lista ut. Ibland syntes det rent av på skärmen vilka pinkoder de hade. Chipsfingrar. Eller så använde de finger- eller ansiktsbiometri och här kunde de flesta, med lite övertalning i förhörssrummen, råka låsa upp enheterna om det krånglade rent tekniskt att göra det. Juridisk gråzon, men med den svenska fria bevisprövningen var det något de kunde hantera i efterhand om det behövdes, även om etiken möjligen var tveksam. Som tur var slapp han fatta beslut om sådant som forensiker; det fick utredarna göra om det skulle ske, vilket nästan aldrig behövdes. Tack och lov uppdaterade folk sina mobiler alltför sällan, så ofta fanns det väl kända säkerhetsluckor han kunde använda.

Denna nya iMac var dock något annat. Hårddisken var inbyggd i skärmen, och det var nästan omöjligt att plocka ut den utan att stänga ner datorn. Webb sajten iFixit visade rent av tydligt hur svårt det ens var att få ut den. Att stänga av en dator som var på, var aldrig bra. Saker kunde hända och det kunde finnas script för att förstöra datan vid en omstart. Datorn tycktes också vara nyligen uppdaterad, så de kända enkla säkerhetsluckor som fanns, gick inte att använda. Med all sannolikhet var den också krypterad med FileVault, eftersom det var standard vid installationerna och skulle kräva ett aktivt val att inte använda. Såklart kunde han vänta några veckor och se om det kom relevanta säkerhetsluckor att utnyttja, men just nu

var det problematiskt. Det gnagde på honom att inte snabbt kunna leverera resultat till Zoran. Just Zoran störde Malte med sitt överlägsna och självsäkra sätt; han påminde i hela sitt väsen om att just de som utbildats till poliser var lite bättre än de Zoran benämnde som ”stödjande personal”. Samtidigt var inte denna dator så hög prioritet att Malte kunde motivera att gå ut nationellt och be om råd, den var bara till för att skaffa insyn i offrets liv. Förstrött kikade Malte runt för att se om han kunde hitta någon information om iCloud- eller Google-konto.

Gick alltid att prata med de stora jättarna och få tillgång till datan där när personen var avliden, om man frågade snällt som polis, men även detta gick han back på, då väntetiderna var långa. Irriterad reste han sig upp och gick till labbet där iMacen stod. Det var ett rum fyllt med rackserverar, kablar, skärmar, tangentbord och möss, som för ett otränat öga såg ut att vara slumpmässigt utplacerade, men som hade riggats ut med omsorgsfull precision. Rummet pryddes med ett fåtal Simpsons-figurer som markerade arbetsytorna. iMacen stod på ”Flanders”. Den fula vassen, fylld med gamla, nästan antika, minneskort, fängade hans blick. Zoran hade varit särskilt tydlig med att den skulle med, eftersom den innehöll ”någon datagrej.” Malte skrattade lite för sig själv när han såg att korten rymde enstaka MB, bara tusendelar av vad dagens kort kunde lagra. Det var tider det!

Det var en salig blandning av gamla kort: CF, xD och andra, mer udda. Malte rotade fram en av de äldsta minneskortsläsarna de hade liggande, oviljan att slänga obskyra adapterar var större i jobbet än vad det var hemma, rent av. Han pluggade in den i en nyinstallerad labbdator och började stoppa in minneskortet ett efter ett. Fascinerande nog gick de att läsa! På den högupplösta 4K-skärm som var kopplad till labbdatorn, var det dock plågsamt tydligt hur långt utvecklingen kommit inom digital teknik. Det var pixlar som syntes och färgerna

var få. Bilderna hade inget direkt genomgående tema, det tycktes mest vara en samling kort för att prova vad som då varit den nya tekniken. Det var bilder på hus, himlen, en lönnfet tax, någon variant av en selfie i en icke-smickrande vinkel av en till synes ung och trendigt undernärd fotograf, men också mer konstnärliga ambitioner. Det verkade som om fotografen provat att fota genom overheadfilm där han hade målat. Nyskapande då, tragiskt banalt idag. Malte insåg att blott det faktum att han visste vad overheadfilm var, gjorde honom oväntat medelålders. Det måste ha varit berusande att kunna ta bilder och direkt se resultaten som fotograf när den nya tekniken kom. Nu fick man komma ihåg att det hade många år på nacken, men det var inte direkt imponerande bilder. Malte sparade bilderna på datorns hårddisk i noga namngivna foldrar. Det här var en av de bästa delarna med jobbet. Insynen i någon annans, ibland helt normala, liv. Det värsta var däremot all insyn i andras extrema liv, med sjuka bilder och filmer som Malte tvingats se. Numera hanterades det där, tack och lov, nästan helt av programvaror som kunde känna igen och indexera bilder och filmer utan att forensiker tvingades spendera veckor med att se den mest bisarra porr man kunde tänka sig. Maltes föregångare hade inte haft den lyxen, så många av dem hade inte orkat stanna kvar på jobbet. Man bar med sig allt man såg, och det gick inte riktigt träna bort. Malte hade dock, precis som de flesta yngre forensiker, till stor del förskonats från det. Självklart var det mycket elände han fick se, men mest handlade det om chatt-konversationer, inblick i kriminellas liv och, som i detta fall, inblick i ett liv som inte längre fanns. Detta tillfälle blev dock en nostalgiresa bakåt till digitalfotografins början, något som Malte fann vara spännande, på riktigt.

Ett av korten längst ner i vasen var ett CompactFlash-kort. Den standard som lite dyrare kameror hade använt då, ville Malte minnas. Även detta kort kunde läsas, men här fanns det inga bilder, utan bara en enda, med den tidens mått mätt, stor fil, 55 MB. Det var en .avi-fil,

med en upplösning om 320x240. Kortet hade, med dåtidens mått mätt, en rätt massiv lagringskapacitet på hela 64 MB, och filmen var fyra och en halv minut lång. Malte ryckte till när han dessutom hörde ljud! Det måste ha varit en toppmodell som använts; han tog en mental notering att komma ihåg att kolla EXIF om det fanns någon info om det.

Filmen var filmad i någon form av lägenhet, utan någon klar ljussättning, så bildkvaliteten var inte imponerande. Malte lutade sig fram mot skärmen för att se noggrannare vad det var. Det var, såklart, porr. Eller, rätt mesig porr om han skulle vara ärlig, två unga brudar som kysstes. Lagligt unga, det hade Malte lärt sig identifiera blixtnabbt på filmer. Yrkesskada. Malte gissade att båda tjejerna var i yngre delen av tjugo och att det var smygfilmat, inte regisserat. Det gjorde det hela lite mer spännande, privat. Förbjudet. Tjejerna var uppenbarligen omedvetna om att de filmades, men framför allt var det via ljudet tydligt att de njöt av vad de gjorde. Det här var inte fejk. Även kameramannen tycktes vara engagerad då kameran efter första minuten började flyttas runt, uppenbarligen försiktigt och tyst, men ändå i jakt efter bättre vinklar. Kameramannen lyckades vinka in en krystad vy som visade kön mot kön och händer i ett virrvarr. Uppenbarligen inget proffs, om än en engagerad fotograf. I de sista delarna av videon verkade kameramannen medveten om att inspelningstiden började ta slut, och i en form av jakt efter ett elegant avslut, panorerade han långsamt över kropparna som låg bredvid varandra på ett oväntat modigt sätt för att vara en smygfilmare.

När Malte såg de sista sekunderna av filmen ryckte han till så häftigt att stolen nästan tippade bakåt. De sista bilderna visade två ansikten han såg nästan varje dag på TV.

Statsminister Lisa Fredriksson med sin karakteristiska blonda page och födelsemärket under höger öga. Det hade räckt för att göra filmen explosiv. Men efter flera omtittar var Malte

säker på att den andra personen var Oksana Morozov, Rysslands första kvinnliga utrikesminister.

Efter det fiaskoartade kriget i Ukraina hade den ryska regeringen rensats ut, och västvärlden hade varit helt oförberedd på Oksanas uppgång. Hennes felfria engelska, hennes västerländska utbildning och den nästan provocerande ovanliga egenskapen hos en rysk toppolitiker att ha humor hade gjort henne till en mediaälskling. Hon hade studerat matematik vid Oxford, konst vid Konstfack och disputerat i Frankrike innan hon lämnat en lukrativ karriär som managementkonsult för politiken. Och nu låg hon här. Tjugofem år yngre, men omöjlig att ta fel på. Ärret i form av en hockeyklubba på vänster kind syntes tydligt även i den usla bildkvaliteten. Malte såg om filmen.

Sedan en gång till.

Filmen var över 25 år gammal. Fotografen var sannolikt död. Minneskortet hade troligen legat orört sedan dess. Förmodligen visste ingen att den existerade.

Då hörde han ljudet. Först trodde han att det bara var bakgrundsbrus, men när han körde ljudspåret genom ett brusfilter och höjde de låga frekvenserna utkristalliserade sig en dämpad konversation i rummet. Den unga Lisa Fredriksson hördes tydligt recitera kodord på ryska för Oksana Morozov.

Malte blev sittande helt stilla.

Det här var inte en pinsam gammal privatfilm. Det var underrättelsematerial. Han körde filen genom de kontrollverktyg han hade tillgång till. Metadata, filstruktur, tidsstämplar och komprimeringsspor pekade åt samma håll: filmen var gammal, orörd och med största sannolikhet äkta. Inga synliga klipp. Inga tecken på manipulation. Inget som tydde på att ansikten eller ljud hade lagts till i efterhand.

Malte såg på skärmen igen. Två unga kvinnor i en dålig digitalvideo från 1999. En var idag Sveriges statsminister. Den andra var Rysslands utrikesminister. Och mellan dem fanns kodord på ryska.

Malte borde ha ringt Zoran. Han borde ha dokumenterat fyndet, säkrat kedjan, skrivit en rapport och lämnat över allt enligt rutin. I stället tänkte han:

Det här var en chans.

Inte en sexskandal. Inte ens bara ett statsministerproblem. Det här var något mycket större. För Sverige kunde filmen vara beviset på att landets statsminister i 25 år varit en sovande rysk tillgång. För Ryssland kunde den vara ett verktyg för kontroll. För Oksana Morozov kunde den vara en dödsdom. Och för Malte kunde den vara... kanske fem miljoner kronor?

Att sälja den till en kvällstidning var uteslutet. För lite pengar, för stor risk. Att kontakta rysk underrättelsetjänst var ännu dummare, om han inte aktivt längtade efter att råka ramla ur ett fönster på tionde våningen.

Men Partiet hade makten i Sverige.

Och Partiet hade resurser.

Malte tog skärmdumpar på ansiktena i slutet av filmen, sparade filen och bilderna på sitt privata USB-minne och satte igång en automatisk filradering som skrev över lagringsytan 32 gånger. Minneskortet och labbdatorn skulle vara omöjliga att återskapa data från.

Han startade en ny virtuell maskin, kopplade upp sig via ett VPN och registrerade ett nytt konto på Protonmail. Sedan skrev han mejlet till Partiets pressekreterare.

Betala fem miljoner kronor i bitcoin till adressen nedan, annars blir filmen den mest sedda på Pornhub någonsin. Han lade till några rader om pengar, demokrati och folkets rätt att få veta sanningen. Tillräckligt yvigt för att låta politiskt. Tillräckligt otydligt för att förvirra

mottagaren. Malte dröjde en kort stund vid texten. Han valde mellan två liv. Det han hade, och det han kunde köpa för fem miljoner i bitcoin. Han hade varit samhällets slamsugare i tio år och hade bara vanlig lön att tacka för det, samtidigt som andra i IT-branschen åkte på fina middagar, fick bonusar och tjänstebil.

Nä.

Fick han något sådant här i famnen var det ta mig tusan nästan en plikt att utnyttja det. Han tryckte på skicka. Mejlet försvann ut i cybervärlden. Nu var det bara att vänta. Dels på betalningen, dels på att komma hem ikväll. Malte ville bekanta sig lite mer personligen med filmen.

Kapitel Fem

Den nya bilen var en minivan, och bara tanken på att köra den fick Bobs mage att vända sig. Automatväxeln gjorde inte saken bättre – det var som om bilen symboliserade allt som gått fel i hans liv. Det är bilen som småbarnsfamiljer och handikappade har, och han fick minsann rulla in i en ramp på sidan. Rullomobilen kallade han den för sig själv bittert. Självklart var den också vit. Den kompletta inversen på Batmobilen.

Under de veckor som gått sedan Bob lämnade sjukhuset för rehab, hade rekryteringen till Myndigheten redan slutförts, och kontoret hade valts ut och inretts i den mest moderna stil man kan tänka sig på ett statligt kontor där alla möbler valts från överblivna möbler från andra myndighetsflyttar. Det var mycket trä, mycket ljus, och suspekt bekväma stolar som ändå knarrade, hur hårt skruvar än skulle dras åt. Kontoret var inrett i den trendigaste myndighetsstil man kunde tänka sig, öppna ytor, skärmväggar och ett stort, centralt köksutrymme med kaffemaskiner i mitten och två mikrovågsugnar. Väggarna var av finaste

myndighetsgrå, med den vanliga samlingen äkta konst som valts ut baserat på pris och tillgänglighet, snarare än dess förmåga att estetiskt tilltala. Temat tycktes vara ”barn som far illa”, och lika avtraumatiserande det varit för konstnären att måla av sig sin ångest, lika ångestskapande var de hemska bilderna som dekorerade varje vägg. Bob kunde inte mycket om konst, men misär hade han sett förr. På samma sätt var kaffemaskinerna inte till för att ge gott kaffe, utan för att ge ett extremt dyrt kaffe med alla miljömärkningar man kan tänka sig. Det var viktigare med symbolismen än smaken, så självklart fanns det en privat medtagen vattenkokare i avvikande stil med vilken medarbetarna värmdes vatten till eget medtaget pulverkaffe.

Den långa rampen till ingången var inte bara en nödvändighet; det var som om chefen hade valt just denna lokal för att dagligen påminna Bob om hans nya, förnedrande verklighet. Naturligtvis fanns det massor med lokaler som inte hade en ramp. Allt nybyggt de senaste 20 åren, typ, men rampen hade tydligen varit viktig.

Det fanns i alla fall en bekväm handikappsparkering, vilket bara det var förnedrande. Bob insåg att han borde vara stolt över att han inte bara kunde ta sig runt, utan att han dessutom skulle till sitt nya jobb. Efter ett livstrauma fick det ändå räknas som en oväntat lyckosam utveckling. Han skulle dessutom rent av gå upp i lön och med en hyreslägenhet som hans nya skulle hans finansiella situation vara bättre än någonsin. Inte som att den gamla karriären någonsin gav någon direkt lön, även om allt traktamente från ”Danmark”, som var ursäkten för alla utlandsuppdrag, gjorde gott rent finansiellt. Dock var inte de pengarna egentligen hans, utan gick på hans täckidentitets konto. Det gjorde hans finansiella sats i praktiken oöverblickbar. Hans egna pengar var... inte mycket. Lite ränta hade kommit in, och Bobs

tidigare arbetsgivare hade skött regelbundna in och utbetalningar för att det inte skulle flaggas i systemet, men det var inte direkt så att chefens ekonomer la upp sparstrategier för personer som inte fanns och kunde avvecklas när som helst, så i praktiken hade just han bara en halv månadslön sparad, efter 20 år i tjänst. Hans alias hade haft ett ekonomiskt roligare liv, med hotellbesök, resor, och mycket större resurser för utsvävningar. Nu var dock nu, och nu var det verklighet. Hans befordran kändes allt mer som ett lejon som befordrats från savannen till en cirkus. Han rullade uppför rampen, vilket det överraskade honom alltid hur jobbigt det var även med en liten ramp, tryckte och höll inne dörröppnaren och väntade de förnedrande fem sekunderna på att dörren skulle öppnas. Tack för den väntan, ni jäklar som trycker på dörröppnare för att ni är lata. Han rullade in på kontoret och möttes av en doft av fisk.

Reflexmässigt kollade han på sin klocka, givetvis buren på insidan av armen av en vis vana, även om den repades ofta av hjulet på rullstolen. Hans lilla protest och det kunde inte vara mer än en handfull människor som skulle tänka på det. Klockan var 12:30. Lunchtid. Den starka fiskdoften indikerade dock att för den som inte älskade fisk, skulle det vara svårt att få i sig något.

”Ja, alltså, jag förstår att det finns människor som kan invända mot att man värmer köpt fisk i mikron, men den här har jag alltså fångat själv,” sa mannen med glesnande hår och ett självbelåtet leende, klädd i en omatchande och slarvig outfit. Färgerna krockade, men han bar dem med en sådan självklarhet att det inte verkade som ett misstag, utan snarare som en medveten markering av att han inte brydde sig om att passa in. Hans enorma glasögon verkade vara valda för att framhäva hans ovilja att smälta in, vilket han tycktes njuta av.

Kvinnan, klädd i sin strama och återhållsamma kostym, som själva nidsbilden av en statligt anställd tjänsteperson, mötte hans blick med kylig bestämdhet. ”Anders, vi har alla rätt att värma vår mat, men vi har också rätt att slippa stanken av fisk som genomsyrar hela kontoret resten av dagen.” Hennes ton var låg och kontrollerad, men blicken avslöjade en irritation som låg på lur under ytan.

”Stanken? Det är doften av naturen,” svarade Anders med en överdriven oskyldighet, som om han verkligen inte förstod vad problemet var. ”Den bästa metoden att äta gös, är att ha med den färsk i kylskåpet och tillaga den direkt i mikron innan den ska ätas. Nykokt fisk, det är det bästa sättet förutom att grilla, men ser du någon grill här? Nä, just det, ni gick ihop och tog bort min elgrill förra veckan.” Hans röst var nästan jovialisk, som om hela situationen var ett skämt för honom.

Kvinnan suckade och drog ett djupt andetag, som om hon räknade långsamt för att behålla sitt lugn. ”Anders, vi tog bort elgrillen för att undvika brandfara och för att vi inte arbetar på en campingplats. Snälla, tänk på oss andra nästa gång. Många håller sig borta från köket och slutar ta pauser på grund av din fisk. Det påverkar oss alla.” Hennes röst hade fått en skarp kant, men hon försökte fortfarande hålla sig professionell, även om hon var märkbart trött på att behöva hantera hans envisa beteende. Bob såg från sin sittande position hur kvinnan hårt knöt sin hand under bordet.

Även om Bob hade begränsad erfarenhet av vardaglig verksamhet på kontor, hade han gott om erfarenhet av människor i extrema situationer och det syntes på långt håll att kvinnan ansträngde sig för att behålla sitt lugn. Bob rullade närmare.

”Anders. För helsicke. Du måste tänka på att det finns andra här. Vi har pratat om det här.”

”Ja, och jag erbjuder att bjuda. Ni får hur mycket fisk ni vill. Vet du ens vad kilopriset är på färsk gös? Det är en guldgruva jag bjuder er! Guldgruva!”

I samma stund Bob rullade in i det lilla köket hade mannen ryckt med sig sin matlåda, som var en gammal glasslåda från SIA. Saltlakrits, noterade Bob i förbifarten.

Kvinnan vände sig mot Bob, med en aning förvåning i blicken.

”Är det du som är Bob? Nya GD?”

”Jamenvissthejkulattträffas,” sa Bob på ett djupt ovärdigt sätt. Han vände sig aldrig vid att bli så andfådd som han blev av den jäkla stolen och hela vinkeln att titta upp på någon som stod upp var fel. Bob var ovanligt lång och helt ovan vid att inte se ner på den han pratade med.

”Gud så bra att du är här! Det har inte fungerat alls här i din frånvaro! Två veckor misär! Åh vad bra, äntligen någon som kan styra upp detta helvetiska kaos! Kan vi ta ett möte nu direkt? Bara några timmar för att prata igenom vår mötesplanering?”

Bob såg sig förvånat om på det tysta, om än fiskdoftande, kontoret. Ett kontorslandskap, ett surrande från en AC och det sedvanliga klickandet från tangentbord och möss och ett tyst samtal från ett telefonsamtal. Det var inte som det kaos han upplevt och levt i, i diverse afrikanska länder, Afghanistan och andra länder som Sverige absolut inte haft närvaro i officiellt.

Jaja, bara lös det, tänkte Bob. "Work the problem."

Men när han försökte samla sina tankar kände han hur rummet började krympa omkring honom. Luften blev tjock och syrefattig, varje ljud från kontorets tysta verksamhet ekade i hans huvud som ett obevekligt dån. Paniken växte inom honom, oförklarlig men stark, som om något pressade honom från alla håll. Plötsligt blev doften av fisk överväldigande, och han insåg att han inte kunde stanna kvar en sekund längre.

"Jag... jag måste på ett externt möte," mumlade han, medan han snabbt rullade mot utgången, undvikande ögonkontakt. Den halvdana förklaringen hängde kvar i luften som en osynlig slöja, men det spelade ingen roll. Han var redan på väg ut, fast besluten att komma bort innan rummet kvävde honom helt.